

Hoofdstuk 30

Lieve kleinkinderen,

Door de nood gedwongen bepaalde zaken toestaan. Of door de honger gedwongen zelf bepaalde zaken moeten ondernemen. Dat deden mijn papa en mama ook.

Wisten jullie wel dat mijn ouders, jullie overgrootouders in 1928 naar Canada emigreerden? Dat was een mislukte emigratie. Van hun laatste geld kochten ze een breimachine. De gebreide wollen onderrokken van mijn moeder werden uitgehaald en van dat garen breiden ze sokken, die mijn vader aan arbeiders verkocht, die daar in de rimboe, in de grote bossen werkten. Zo konden mijn ouders overleven.

Hoofdstuk 30 - Gastmaaltijd in Egypte - Genesis 43

Al erger werd de honger in het Zuiderland van Kanaän. Op een gegeven moment was er in het tentenkamp van vader Jacob bijna helemaal geen eten meer. Het was de hoogste tijd om weer naar Egypte te gaan om graan te kopen. Ook was het de hoogste tijd om Simeon weer op te halen, die nu al wekenlang in de gevangenis zat. Maar vader Jacob wilde er niets van weten. Toen de rantsoenen al kleiner werden en de kinderen met honger in de maag naar bed moesten, liet Jacob zijn zonen bij zich komen.

Hij zei tegen hen: ‘Jullie moeten weer naar Egypte gaan om eten te kopen.’ Maar Juda antwoordde; ‘Vader, we mogen daar alleen terugkomen als we Benjamin bij ons hebben. Hij **moet** met ons mee. Dat heeft die onderkoning heel streng tegen ons gezegd. Als u hem met ons mee laat gaan, dan gaan we. Mag hij niet met ons mee, dan gaan we niet. Maar het is wel zo dat wij hier dan allemaal sterven van de honger, *ook uw zoon Benjamin*. Vader, moet onze hele familie sterven omdat u Benjamin niet met ons mee laat gaan?’

De oude man voelde wel aan dat Juda gelijk had, maar nog wilde hij niet toegeven.

Bitter zei hij: ‘Wat hebben jullie mij aangedaan! Waarom hebben jullie die man verteld dat jullie nog een broer thuis hadden? Waarom moest dat zo nodig?’

En weer nam Juda voor hen allemaal het woord: ‘Vader, die man vroeg ons daar heel nadrukkelijk naar. Hadden wij moeten liegen? Konden wij weten dat hij zou zeggen: *‘Breng jullie jongste broer hier!’* Vader, ik bid u, laat toch die jongen met ons meegaan, want anders komen wij allemaal om van de honger. Ik zelf sta borg voor Benjamin. Als ik hem niet veilig weer bij u thuisbreng zal ik voor altijd tegenover u als schuldige staan. Laat ons alstublieft gaan. Hadden wij niet zo lang gewacht dan waren we al twee keer weer thuis geweest.’

Jacob boog zijn hoofd. Hij durfde niet meer tegen zijn zoon Juda in te gaan. 'Als het dan echt moet, neem dan wel geschenken voor die man mee. Doe de beste producten van dit land in jullie zakken: geurige olie, kruiden, honing en noten. En neem twee keer zo veel geld mee als nodig is. Toen jullie de vorige keer dat geld mee terugkregen zal wel een vergissing geweest zijn.'

Zuchtend zei hij: 'Neem dan mijn jongste zoon maar mee. Maak je klaar om naar Egypte te gaan. Ik hoop dat God de Almachtige zorgt dat die man medelijden met jullie heeft. Dan zal hij Simeon vrijlaten en Benjamin terug laten gaan.'

En heel moedeloos zei hij fluisterend: 'En ik? Moet ik mijn kinderen verliezen? Goed, dan verlies ik ze maar. Het is niet anders....'

Benjamin mag mee naar Egypte.

In alle vroegte gingen ze de volgende ochtend op reis. Tien mannen op hun ezels. Ze reisden zo snel mogelijk want de nood thuis was hoog. Maar hoe dichterbij Egypte kwamen, hoe angstiger ze werden. Die heerser had gezegd dat als ze Benjamin meenamen alles goed zou komen. Maar kon je zo'n Egyptenaar op zijn woord vertrouwen? Ze wisten het niet. En tegenover elkaar hierover praten deden ze niet. Alleen Benjamin was vol goede moed en genoot van zijn eerste verre reis. Volgens hem zou alles wel een beetje meevallen. Ze hadden die onbekende man toch niets misdaan?

'Wacht maar,' zeiden de broers tegen hem, 'je kent hem nog niet, maar dat zal je snel genoeg gewaar worden.'

In de koningsstad meldden de broers zich in hetzelfde gebouw als de vorige keer. De onderkoning, gewaarschuwd door één van zijn dienaren, zag hen

komen. Tien mannen, dus Benjamin was erbij. Ja, dat moest hem zijn. Maar wat was zijn broer groot geworden. Jozef moest zich bedwingen om zich niet bekend te maken. Hij stuurde zijn tolk naar hen toe met de boodschap dat ze allemaal naar zijn paleis moesten gaan. Hij wilde met hen eten en drinken. Alle tien zouden ze vandaag zijn gasten zijn.

Door de straten van de koningsstad liepen naast hun ezels achter de tolk aan naar het paleis van de onderkoning. Om eerlijk te zijn wisten ze niet wat ze ervan moesten denken. Bang waren ze voor het allerergste. Gebeurde dit om het zilvergeld dat op hun terugreis bovenin hun zakken had gelegen? Werden ze nu naar het paleis gelokt om hen daar gevangen te nemen en tot slaven gemaakt te worden?

Ze vroegen het de tolk en vertelden hem dat ze nu dubbel geld bij zich hadden. De tolk keek hen aan en merkte hoe bang ze waren.

‘Vrede is met jullie,’ zei hij heel vriendelijk. ‘Ik heb hierover gehoord, maar het is goed. Jullie God heeft dat geld weer teruggelegd in jullie zakken. Maar nu moeten jullie opschieten, want de onderkoning wil vandaag samen met jullie de maaltijd houden.’

Met hem aan één tafel eten?’ vroegen ze stomverbaasd. Kon die onbegrijpelijke heerser je het ene moment in de gevangenis gooien en het volgende moment aan zijn tafel uitnodigen? Ze begrepen er niets meer van. Maar het belangrijkste was dat hij niet meer boos op hen was. Ze waren dus geen spionnen. Dat was een hele geruststelling.

En dat allemaal om Benjamin! Die jongen deed zijn naam eer aan: hij die geluk brengt! Terwijl ze bij de ingang hun voeten wasten lachten hem blij toe. Dat die jongen zo hoog in achting stond bij zo’n belangrijk man!

De hele ochtend moesten ze wachten. Simeon werd uit de gevangenis bij hen binnengebracht. Hij zag een beetje witjes, maar was zichtbaar blij en opgelucht zijn broers terug te zien. Al had hij het in de gevangenis niet slecht gehad, de weken waren hem wel lang gevallen,. Nu waren ze alle elf weer bij elkaar. Dit moest hun vader eens weten! Wat zou hij ongerust zijn om Benjamin! Diep in hun hart, zonder het te zeggen, dachten ze allemaal aan hun broer Jozef. Nee, die broer van hen zou nooit weer terugkomen. Waarom waren ze jaren geleden ook zo dom en wreed geweest?

Pas in de middag kwam de onderkoning thuis in zijn paleis. Zodra de broers hem zagen bogen ze zich diep naar de grond en gaven hem de geschenken die hun vader hun meegegeven had. De onderkoning deed heel vriendelijk, net alsof hij hen al jaren kende. Hij vroeg naar hun vader of die nog leefde en of ze een goede reis hadden gehad.

Hij keek Benjamin lang en ernstig aan en via de tolk vroeg Jozef aan de broers: ‘Is dit jullie jongste broer over wie jullie verteld hebben?’

‘Ja, majesteit,’ knikten ze.

‘God zal goed voor jou zijn, jongen,’ zei Jozef met trillende stem.

Hij draaide zich om en liep gehaast de kamer uit. Achter hem sloeg een deur met een harde klap dicht.

In zijn eigen kamer waar niemand hem kon zien hilde Jozef alsof zijn hart zou breken. Van blijdschap liepen hem de tranen over zijn wangen. Hij had zijn eigen broer weer gezien en binnenkort zou alles weer goed zijn. En hij zou zijn oude vader weer zien! En ook met zijn halfbroers zou alles goed komen. Nu nog stond steeds die tolk tussen hen in, maar dat zou niet lang meer duren. Wat zou hij nu graag zijn broer Benjamin omarmen en zeggen wie hij was. Maar eerst wilde hij weten of de halfbroers Benjamin net zo erg haten als ze hem vroeger gehaat hadden. Hij wilde zijn halfbroers nog één keer bang maken en kijken of ze in nood voor hun halfbroer nu wel in de bres zouden springen.

Toen Jozef weer bij zijn broers in de eetzaal kwam kon niemand zien dat hij gehuild had. Hij nam hen mee naar de grote eettafel en wees de plek aan waar ze moesten gaan zitten. Eerst Ruben, de oudste. Naast hem Simeon, daarna Levi, en toen Juda.... De broers keken elkaar verwonderd aan. Hoe kon dit? Toeval? Eerst de vier oudsten? Maar toen hij Dan en Naftali een plek gaf naast Juda en daar naast Gad en Aser en ook nog in de juiste volgorde Issachar en Zebulon, toen begrepen ze dat dit geen toeval kon zijn. Wist deze hoge Egyptenaar dan alles? Wist hij precies hoe oud ze allemaal waren?

Ze begonnen te eten. Heerlijk, wat was dit lekker. Ze vergaten al hun moeilijke en onbegrijpelijke vragen en aten zoals ze nog nooit eerder gegeten hadden. De onderkoning zat aan een tafel alleen. Het past een heerser niet om met zijn gasten aan één tafel te eten. Ook zijn belangrijke dienaren zaten apart aan een tafel. Als Egyptenaar zat je niet aan één tafel met Hebreeërs, die schaapherders waren. De messen waarmee deze mannen uit Kanaän hun vlees sneden, hadden ze thuis ook gebruikt bij het slachten van dieren. Dat was een afschuwelijk idee. Een koe was in dat oude Egypte een heilig dier.

Zo zaten dan de broers apart aan één tafel en niemand keek hen op de vingers. Alleen kwam zo nu en dan een slaaf hun bekers met wijn bijvullen en een stapel brood brengen, terwijl hij zei: ‘Dit komt van mijn heer, de onderkoning!’ De broers bogen en spraken woorden van dank. Dit was een bijzonder grote eer die hen gegeven werd. Niet één werd overgeslagen. En toen Benjamin zijn brood kreeg bracht de slaaf zelfs vijf keer zo veel! Hij kreeg er gewoon een kleur van. Maar zijn halfbroers knikten instemmend en lachten hem dankbaar toe. Benjamin moest wel een bijzonder goede indruk hebben gemaakt op die Egyptische heerser.

Jozef zat alleen aan zijn koninklijke tafel. Voortdurend keek hij naar zijn broers. Wat had hij nu graag tussen hen in gezeten met zijn arm om Benjamin heen, als een broer tussen zijn broers. Hij zuchtte. Hij wist dat het nooit weer zou worden, zoals vroeger. Nooit weer zou hij met zijn broers hun kuddes gaan weiden in de heuvels van Hebron. Hij was hun broer, maar hij was ook de heerser in het land Egypte. Zijn vader Jacob zou komen en in Egypte wonen. Maar nooit zou het weer worden, zoals het eens was geweest: hij Jozef, zijn vaders grote jongen. Voorbij.... Voor altijd voorbij! Maar hij mocht niet ondankbaar zijn. God had het goed met hem gemaakt. En was het niet een grote zegen dat hij zijn vader, ja zelfs zijn hele familie mocht redden van de hongerdood? Hij moest blij zijn. Ja, heel erg blij.

Morgen moest hij nog één keer testen of zijn halfbroers echt wel alles voor Benjamin over hadden en daarna, ja dan zou alles goed zijn!

Diezelfde avond nog gaf Jozef zijn belangrijkste dienaar het bevel: ‘Vul de zakken van die mannen met graan. Doe er zo veel mogelijk in. Doe ook het geld er weer in. En in de zak van de jongste broer moet je niet alleen het geld leggen, maar ook mijn zilveren drinkbeker. De beker, die ik altijd gebruik.’

De zilveren drinkbeker van onderkoning Jozef.